

TORNERIA PROPOSTA VISITA GUIADA

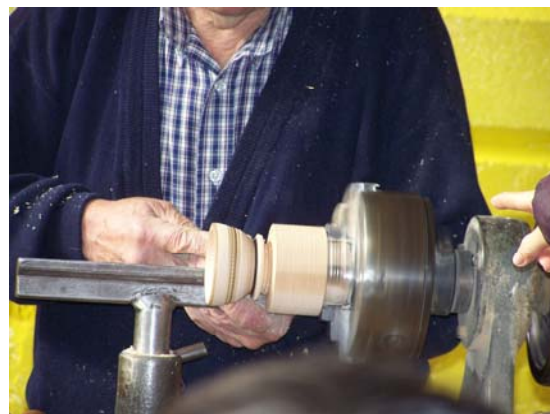
CENTRE D'ARTESANIA DE L'OFICI SINGULAR DE LA TORNERIA DE SANT HILARI SACALM, MUSEU GUILLERIES.

Nom activitat:

Del bosc a la fusta i al torn.

L'Activitat consisteix en conèixer el procés de la fusta des del bosc com a recurs primari fins a la seva transformació en fusta i en peces per a la seva comercialització a través de la indústria de la torneria.

Coneixerem el patrimoni natural de les Guilleries el paisatge i amb aquest també els arbres que caracteritzen aquest territori i acabarem en una demostració feta pels artesans de la torneria on veurem la transformació de la fusta en diferents peces.

Per això es farà:

- Visita al **museu Guilleries** i /o **ruta guiada** per a conèixer el patrimoni natural
- Demostració i visita al **CENTRE D'ARTESANIA DE L'OFICI SINGULAR DE LA TORNERIA DE SANT HILARI SACALM.**

Activitat per a escoles:

La durada de l'activitat serà de mitja jornada.

Els alumnes cal que portin estoig.

Cada alumne disposarà d'una carpeta amb fitxes de treball

Si es volen quedar a dinar els hi oferirem diferents espais de l'entorn de Sant Hilari.

Per a grups :

la durada de l'activitat serà unes dues hores i mitja

Si es volen quedar a dinar a Sant Hilari Sacalm els hi oferirem el llistat de diferents restaurants perquè puguin consultar els preus del menú.

Preu per a escoles:

6€/alumne(Museu i Centre d'Artesania)

9€/alumne(Ruta guiada i Centre d'Artesania)

Mínim 20 persones i màxim 50 alumnes

Preu per agències i grups:

Museu i Centre d'Artesania.

5€ par a grups generals.

4€ per a grups de gent gran .

Mínim 20 persones màxim 50 persones

EL TREBALL ARTESÀ DE LA FUSTA A SANT HILARI

Sant Hilari és un nucli de població documentat des del segle X i, al llarg de les centúries, la seva gent ha procurat explotar els recursos que proporciona la natura.

Així, se sap que l'any 1379 ja venia gent a Sant Hilari a aprendre l'ofici de torner, segons un document de l'arxiu parroquial. La torneria consistia en agafar un tros de fusta i, amb un torn i gúbies, es convertia en un objecte concret i útil. Aquests operaris coneixien i dominaven una feina que es va anar transmetent de pares a fills, i permetia viure a algunes famílies al llarg de períodes de dificultat en els camps de producció tradicional.

Les fustes que feien servir eren, sobretot, el boix, el cirerer, el faig i l'alzina; i fabricaven ous de mitja, joiers, anells, palmatòries, polvoreres, recipients per a escuradents o per a agulles de cosir i moltes altres coses. Cap als anys 50 es van donar canvis d'orientació i alguns van començar a elaborar altres productes diferents i van sorgir iniciatives empresarials innovadores. D'aquesta manera, van aparèixer nous productes: bastons de passeig gravats, bitlles pintades, cadires, joguines, etc. i es va posar de moda una nova matèria prima: el vern, que era fàcil de treballar i oferia moltes possibilitats.

Del taller familiar i petit es va passar a la fàbrica, de l'ou de fer mitja als cendres, de la peça útil a l'objecte decoratiu i del vernís a la fusta cremada (tractament que va ser conegut com a or negre). A causa de la demanda, la majoria de peces es cremaven per aconseguir una nova ornamentació i obrir perspectives futures de mercat. Les primeres peces de fusta totalment cremades i polides van tenir un gran impacte visual, cosa que va propiciar-ne l'expansió. El turisme va ser un factor clau per a aquesta difusió, sense el qual no s'hauria produït l'extraordinària demanda dels mercats europeus. En aquells moments, a Sant Hilari hi havia gairebé 30 fàbriques de torneria dedicada a la fusta cremada.

Però, a partir dels anys noranta, la forta competència entre les empreses, l'augment de les importacions de països amb costos de producció més baixos i la manca de mà d'obra especialitzada, han provocat la davallada del sector de la torneria local.

Museu Guillerries
Ed. La Cooperativa Pl.Dr. Robert s/n
17403 Sant Hilari Sacalm
Telf: 972 86 94 47
e-mail : museuguillerries@santhilari.cat

EXPOSICIÓ DE LA TORNERIA

La visita a l'exposició d'oficis de la fusta del pavelló d'esports de Sant Hilari ofereix informació de la torneria i mostra el treball dels artesans locals.

Continguts:

1. Història de la torneria:
El naixement
Els oficis
Productes i especialitats
2. Tipus de fusta:
El vern
El pi gallec
Altres fustes: pi, cirerer, etc.
Els assecadors
3. Les eines i utilitatges
4. La serra:

- L'ofici de serrador
Tipus de serres
5. L'embarrat
És un aparell que forma part dels inicis de la història de la torneria. Està format per una barra de ferro massís, normalment aparedada i moguda per un motor principal, a la qual s'afegeixen unes politges de fusta de lledoner repartides a diverses mides al llarg de la barra. De cadascuna, en surt una corretja de pell que fa girar les màquines o torns de tot un taller.
6. Els torns
7. Fresar – fregar
Màquines
Extracció de pols
8. Cremar, encerar, tenyir i polir
Eines
Materials
Màquines
9. Ceres, tints, claus i altres
10. Salomònic – torn revolver
11. Màquines de roscar

